

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela dnia 20 czerwca 1920 roku.

Z Warszawy i biur ogłoszeń, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wydrukowanie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 60.00
Miesięcznie „ 20.00
za roznośzenia
3.00 fen, miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 69.00
Miesięcznie „ 26.00
Poza Łodzią egz. 1.10 f.
w Ameryce 1/2 dolara
miesięcznie.

KALENDARZYK

Niedz 20 Sylwesterusa P.
Poniedz. 21 Alojzego Gonz.
Wtorek 22 Paulina B. W.

REDAKCJA

w ŁODZI,
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

CENA OGŁOSZEN:

Przed tekstem mk 2.50 w tekście mk 5 za tekstem 2.50 mk. nekrologi mk. 2 za wiersz petitowy. **Drobne ogłoszenia** 40 fen, za wyraz Komunikaty mk. 5.— Ogłoszenia zamieszczone 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4, lub 6 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosk.

Przewlekłe przesilenie.

Czerwca roku pańskiego 1920-ego nie można w żadnym wypadku zaliczyć do miesięcy szczęśliwych w naszym kalendarzu politycznym. Suwerenny Sejm, z którego ma powstać właśnie nowy nasz rząd, rozgorzał w tym miesiącu zaciętą walką partyjną i to właśnie w chwili, której każdy z nas co rozumniejszy i uczciwszy, bynajmniej dla bytu państwa nie uważa za pomyślną.

Świadomem szkodnictwem nazywa „Dziennik Powszechny” te wszystkie odbywające się na forum sejmowym rozmowy, narady i dysertacje mające za zadanie ukryć właściwe cele rozgorzałej walki partyjnej. Znamy wprawdzie skład naszego sejmu parłacznego, jak się o nim A. Niemojewski wyraził, lecz jakkolwiekby się nisko oceniało siłę orientacyjną naszych klubów i partii nie można je przecie położyć o to, iż nie wiedzą co czynią.

To też ponad wszelkie inne refleksje wywołuje w tej chwili poczucie nieudolności, jakie proniałuje z siebie życie partyjne Sejmu oraz brak poczucia odpowiedzialności wobec państwa, unoszący się nad tem osobliwym zgromadzeniem. Sejm, który nie jest w stanie utworzyć większości, który nie może wydać z siebie rządu, który ma tylko same mniejszości i wskutek tego nie może nic zdziałać przez dziesięć dni przesilenia—Sejm ten nadał sobie tytuł i charakter suwerennego i ma wyrażać wolę narodu!

Wobec misji posła Brejskiego, który na terenie Sejmu jest człowiekiem nowym, musi opinia zachować na razie stanowisko wyczekujące, któ-

re skrytalizuje się po ogłoszeniu punktów wytycznych programu i po stwierdzeniu, kogo zamierza desygnowany premier wciągnąć do współdziałania. Jeżeli pierwsza próba utworzenia rządu szła w kierunku samowładztwa mniejszości lewicowej, jeżeli druga miała dać gabinet fachowo-parlamentarny, to o nazwie gabinetu p. Brejskiego nic jeszcze dzisiaj nie można powiedzieć. Wie się już jednak, że gabinet koalicyjny jest w tym Sejmie wykluczony przez egoizmy partyjne i stanowe. Wie się, że Sejm ten nie jest zdolny skupić swe siły do obrony państwa. I to w takiej chwili!

Po nieudaniu się misji p. Skulskiego, czekano na gabinet „urzędniczy”. Zaproponowanie rokowań p. Brejskiemu świadczy, że Naczelnik państwa zamierza przedtem wyczerpać z przykładową cierpliwością wszelkie inne kombinacje.

Jak się dowiaduje „Kurjer Polski” Naczelnik Państwa w rozmowie swej z p. Brejskim zażądał stanowczo wyeliminowania z pod wpływów partyjnych spraw wojskowych, oraz poczynił kilka innych zastrzeżeń...

Przypuszczać należy, że jeżeli wreszcie Sejm przesilenia nie zlikwiduje jeśli, nie zostanie powołany do życia gabinet koncentracji narodowej, obejmujący wszystkie ugrupowania, stawiający w praktyce na pierwszym miejscu interes narodowy — w takim razie inicjatywę ujmie w swe ręce Naczelnik Państwa i wyprowadzi kraj z chaosu, w który go spychają intrygi partyjne.

Państwowa Szkoła Włókiennicza w Łodzi

PANSKA 115

z wydziałami: mechanicznym przedziałniczym
falsbiarsko wykończalniczym

Zapisy kandydatów na kurs I ze świadectwami z ukończenia 4-ch klas szkoły średniej lub z ukończenia 7-ich oddziałów szkoły powszechnej przyjmuje Kancelaria szkoły codziennie, prócz niedziel i świąt od godziny 9 rano do 12 w południe.

Egzamin sprawdzający z języka polskiego historii Polski i rysunków wolnóręcznych odbędzie się w końcu sierpnia r. b.

DYREKTOR SZKOŁY

1755—8

A. Trejanowski

czek, opinia polska informowana była poprzez zajście na terenach plebiscytowych. Już oddawna zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że sojusznicy nam G. Śląsk musieli otrzymać pełnomocnictwa zupełnie wyraźne, pozostające w sprzeczności z naszym interesem państwowym i narodowym. Dlatego wynurzenia p. Poincarego nie są dla naszego świata politycznego niespodzianką. W świetle jednak tych wyjaśnień nie trudno zrozumieć, dlaczego w ostatnim czasie pojawił się projekt ugodowego załatwienia plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim, projekt popierany podobno przez oficjalne stery francuskie.

Francja zdaje sobie wyraźnie sprawę z tego, że polityka angielska zmierza do zupełnej izolacji Rzeczypospolitej Francuskiej na kontynencie i do osłabienia wszystkich jej sojuszników. Walki, rozgrywane się na terenach Śląska Cieszyńskiego, między Czecho-Słowacją a Polską mają poza wszystkim innym, ujemny wpływ polityczny na ukształtowanie się zagadnień celów międzynarodowej polityki francuskiej. W koncepcji Pichona i Clemenceua Czecho-Słowacja i Polska powinny stać się wałem ochronnym na wschodnich granicach Niemiec, a dotychczasowe doświadczenie plebiscytowe doprowadziło raczej do odmiennych rezultatów.

Stąd ten nagły i gwałtowny zwrot w francuskiej opinii publicznej, ażeby doprowadzić za każdą cenę do ugodowego załatwienia sporu w drodze arbitrażu.

Nie wiadomo dotąd jeszcze, jak się zachowają w tej sprawie nasze czynniki oficjalne, ale ważną rzeczą jest zwrócić uwagę na ścisły związek, jaki zachodzi między stanowiskiem Anglii w sprawie G. Śląska, a stanowiskiem Francji w sprawie cieszyńskiej.

Rewizja traktatu wersalskiego, pisze „Naród”, już się rozpoczęła. Zaczęto ją, jak było do przewidzenia, od najsłabszych i podobnie, jak nie pytano się nas o to, czego chcemy w chwili sporządzenia traktatu, podobnie nikt się nas teraz nie pyta, czy godzimy się na przeprowadzenie plebiscytu na G. Śląsku, względnie na jego neutralizację.

Grob dla traktatu wersalskiego.

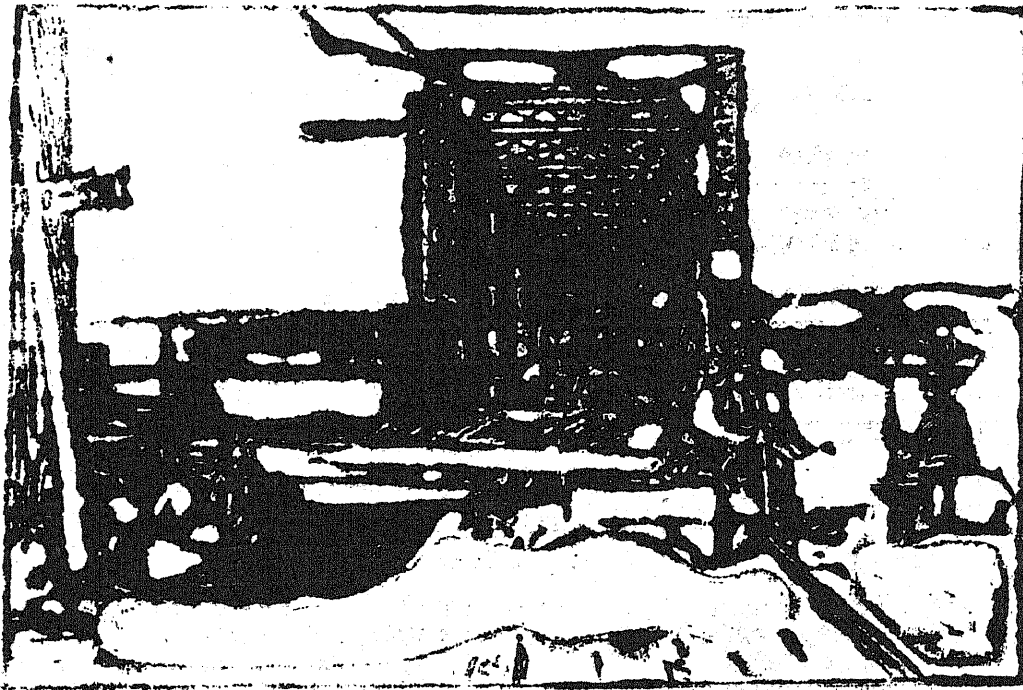
Były prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej Raymond Poincare w jednym z miesięczników francuskich ogłosił znamienity artykuł z którego wynika, że konferencja w Spa, kilkakrotnie już odraczana, stać się ma grobem traktatu wersalskiego.

Prezydent Poincare z otwartością i patriotyczną desperacją wielkiego męża stanu zapowiada swojej ojczyźnie wielką klęskę. Anglia po kilku miesiącach dyplomatycznych wahań i nie-

dopowiedzeń, zupełnie wyraźnie staje na stanowisku minimalnego programu niemieckiego i odmawia Francji wszelkiej pomocy zmierzającej do wykonania traktatu. Oczywiście rewizja traktatu odbędzie się przedewszystkiem ze szkodą państw związanych bezpośrednio z Niemcami z francją. Koncepcja Anglii idzie w tym kierunku, aby umożliwić Niemcom zapłatanie odszkodowania i odbudować to państwo o tyle, aby mogło, nie zagrażając już konkurencją Wielkiej Brytanii, stać się jej komisionerami i agentem handlowym na wielkich rynkach świata.

O tych zamiarach Anglii odnośnie do terenów plebiscytowych na G. Śląsku i w Niem-

Na posterunku żołnierskim.

W ostatnich dniach walk pod rzeką Tetarowem baboberskie placówki wojsk naszych strzegą miasta. Ilustracja nasza przedstawia właśnie jedną z tych placówek.

Nie możemy jednak, aby udało się koalicji, włączyć Anglii, osiągnąć zgodę na zmianę tych maszynowych postanowień wbrew woli Francji i tej samej wiadomości. Sprawa Śląska Górnego stała się w związku z rozstrzygnięciem się tam kapitału, węgla, znaczenia nie tylko narodowe i międzynarodowe, ale przede wszystkim gospodarcze i polityczne. Francja nigdy sobie dostatecznie sprawy z tego, że kapitał węgla na Śląsku Górnym w rękach państwa niemieckiego znaczą znacznie więcej, aniżeli całe młodożenie, które z takim samym krokiem na krokach wydziera się z rąk polskich ziemców. A Polska nie o tym myśli, że ten Śląsk Górny nie ma nam, ani o podzieleniu naszej produkcji, ani o podzieleniu węgla, ani o zabezpieczeniu swoich ziem od zaskarżenia zachodniego.

Dlatego konferencja w Spa nie może odbyć się bez nas. A chociaż Anglia zachęca się w tym względzie, jak gdyby nie słyszała naszych uprzedzonych żądań i konteruje w najlepszym razie przedstawicielami sowieńców w tym samym czasie, w którym nasze armie bronią Europę przed atakiem barbarzyństwa, — bądzie wdzięcznym zdaniem naszego ministra spraw zagranicznych postawić żądanie, abyśmy w Spa byli obecni, w ten sposób i tak głośno, że usłyszał je musi niewątpliwie nawet najbardziej przytykający słuch dla polskich ziemców. Lloyd George.

„Państwo sezonowe”

Niemcy, głośno i otwarcie określają Polskę jako państwo sezonowe i rozumieją pytanie, ile lat jeszcze Polska przetrwa? Wskazywają na ten, że takim jest pogląd niektórych z naszych sojuszników, pogląd nieoficjalny oczywiście, lecz nie pozostał bez wpływu i na dane oficjalnych organów. Nie powinien on nas bynajmniej skłaniać do panikarstwa.

Państwo Polskie, jak „Słońce Krakowski” jest dla Europy niepodzielną wojenną i nie leżało w planach żadnego z wielkich cesarzy wojujących, choć było zawsze, nieodłącznym elementem wszystkich polskich patriotów. Ale ten wzajemny polscy patrioci uchodzili w czasie wojny, a nie w czasie pokoju.

Wojna, marzyciel, lunatyków. Polska niepodległa, jak kraj kamorgany, które przy bliższym wejrzeniu muszą się rozplynąć i rozwinąć. To przedwojenne nawykniecie trwał wbrew wszelkim uroczystym aktom państwa i wymiędzy państw. Ono zapewne tłumaczy tę dalszą połowiczność i dwulicowość, jaką wnosi w stosunek do Polski cała dyplomacja europejska, tę przewrotność wszystkich dotyczących nas rozstrzygnięć, która sprawiła, że w półtora roku po ukończeniu wojny Polska nie posiada jeszcze ani jednej ustalonej granicy, lecz jest całkowicie obramowana domyślnikami i znakami zapytania.

Ten stan umysłów, na ile którego traktuje się sprawę polską, jest oczywiście tendencyjnie i usilnie podtrzymywany przez opinię niemiecką, dla której istnienie Polski jest wciąż złym snem, złą złą. Codziennie przecierając oczy pyta: „Co? Polska jest jeszcze? Noch nicht verloren? Donner wetter? długo to potrwa?”

Ale wojna światowa, która obróciła w niwecz wszystkie dawne poglądy na wytrzymałość państw, przyniosła więcej jeszcze niespodzianek, bardziej zdumiewających może niż wskrzeszenie Polski. Trzeba tylko zestawiać wszystkie wyniki wojennych eksperymentów, żeby trochę trzeźwiej i obiektywniej każdy z nich ocenić. Czemu była przed sześciu laty Rosja, Austria, Niemcy? Czemu są dzisiaj? Któż przewidywał ich los obecny, gdy na wojnę wyruszyli? prastarej Austrii, o caracie rosyjskim nie można jednak żadną miarą twierdzić, że były to państwa sezonowe. Trochę inaczej ma się rzecz z cesarstwem niemieckim, które przecież prócz nazwy nie ma nic wspólnego z dawną monarchią ufundowaną przez Karola Wielkiego. Cesarstwo niemieckie współczesne zrodziło się w Wersalu w marcu 1871 roku. Nie trwało tedy nawet pół wieku, nie dożyło swego złotego jubileuszu. Wobec historii jest to wcale znaczący tego wyrazu twór sezonowy, istnienie znakomite jak dni motyla. Nie istniało ono nawet w związku z rozbiciem Polski; nie zanosilo się na nie w okresie napoleońskim. Zrodziło się z pogromu Francji; znikło po jej zwycięstwie. Naturalnie istniał od wieków naród niemiecki, jego kultura, twórczość, nauka. Te są trwałe.

Co do Państwa Polskiego, ono istniało nieprzerwanie 9 wieków. Po malej, stuletniej przerwie niewolniczej, która już dziś jest w naszym wspomnieniu martwym

Najazd żydów.

„Głos Narodu” pisze: Po każdym ruchu wojska polskiego na wschodzie — obojętna, czy wojsko szło naprzód, czy wstecz — widzieliśmy zawsze to zjawisko, że nowe gromady żydostwa szły ze wschodu do nas.

Z pod raju bolszewickiego ciągnęły i ciągną stale czarne te masy do zniechęconej przez siebie i przekłetej Polski i osiadają tu w niej. A gdy się już żyd raz tu dostanie, zwłaszcza do większego miasta, to on i jego potomkowie zostają na wieki.

Nikt go tu, jako obcego poddanego, nie znajdzie, bo pokaże się przy każdym spisie, czy rewizji, że go tu przedewszystkiem całkiem nie ma, a o ileby był, jest już od kilku pokoleń urodził się tu i nigdy stąd nie wyjeżdżał. Przybywa tych żydów dużo, prócz innych miast, do Lwowa, ale jeszcze bardziej do Warszawy, która jest ich ziemią obiecaną, a jada wygodnie i jawnie stąd pociągami pośpiesznymi, w których aryjczyk nie może znaleźć miejsca.

Teraz znów zwalą się niezliczone masy tego żywiołu; jedni przybywają ze strachu przed stosunkami na Ukrainie, drudzy znów wysyłani tu umyślnie przez bolszewików dla szerzenia rozstroju, zamentu i niszczenia państwa.

Dla nas jeden skutek. Czy władze, a głównie wojskowe, nie nie potrafią, czy nie zechcą z tym zrobić?

Pożyczka Państwowa.

Asygnaty r. 1918 i Pożyczka Odrodzenia.

Instytucje, którym powierzono umorzenie 5 proc. Polskiej Pożyczki Państwowej 1918 r. mogą opłacać przedstawione im asygnaty, wraz z procentami, oraz zamieniać na tymczasowe świadectwa Pożyczki 1920 r. natychmiast, bez uprzedniego przesyłania ich do sprawdzenia w Urzędzie Pożyczek Państwowych.

Przy takiej opłacie sprawdzane będą:

- 1) legitymacje osób przedstawiających asygnaty i wpisywane ich imiona, nazwiska i dokładny adres; 2) podpisy na asygnatach jak również 3) numery przedstawianych asygnat i wykazy zaginionych i skradzionych.

Spisy te wysyła Urząd Pożyczek Państwowych wszystkim instytucjom, umarzającym pożyczkę.

Pożyczka Odrodzenia w szkołach.

Zapoczątkowały już Warszawskie Szkoły powszechne na Powiślu subskrypcję i jedna szkoła przy ul. Zagórnej Nr. 9, zebrała 14.000 marek. Prócz tego szkoły wprowadziły zwyczaj powtarzania chórem po modlitwie „Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia”. — Powtarzają ci, którzy pożyczki jeszcze nie subskrybowali, więc liczba głosów w chórze ciągle się zmniejsza.

Przyjdzie więc chwila, — gdy, na wezwanie nauczyciela „Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia” — nikt się już nie odezwie.

SPRAWY POLSKIE.

CO OSWIADCZYŁ TOWER?

BERLIN. 19.6. (PAT) „Kreuzzeitung” ogłasza wywiad swojego korespondenta z komisarzem ententy dla Gdańska, sir Towerem. Sir Tower zapytany między innymi, czy Gdańsk ma widoki żywego rozwoju, oświadczył tak, że Polska zechce utrzymać w swym miastem Gdańskiem przyjaźni i stosunki. O ile lepsze będą te stosunki tym lepiej dla Polski i dla Gdańska. Polska otrzymać ma pewne podarunki prawa w Gdańsku.

Rozstrzygnięcie o tem konferencja ambasadorów w Paryżu. Gospodarsze żądania Polski mają być

względnie w najszerszym zakresie. Rada ambasadorów trzymać się będzie postanowień traktatu pokojowego. Zbada ona obustronne życzenia a więc ta samo Gdańska jak i Polski.

Z największą ścisłością poweźmie swoje decyzje zgodnie z duchem traktatu pokojowego.

WYSTAWA PRZEMYSŁU LUDOWEGO W KOŚCIE-RZYNIĘ.

TORUŃ. 19 6. (PAT) „Głos Robotnika” podaje. Z inicjatywy dowództwa okręgu generalnego na Pomorzu zostanie z końcem czerwca otwarta w Kościerzynie wystawa przemysłu ludowego i sztuki wiejskiej; celem wystawy jest zobrazowanie wszelkich działań ludowej wytwórczości artystycznej na Kaszubach oraz zachęcenia do wzmożonej produkcji w tym kierunku.

Zjazd plebiscytowy.

WARSZAWA. 19 6. (PAT) Marszałek Sejmu, jako przewodniczący centralnego Komitetu plebiscytowego, komunikuje: Po naradach z przedstawicielami miejscowych Komitetów plebiscytowych, wzywa wszystkie Komitety lokalne, zajmujące się sprawą plebiscytu, by natychmiast nadesłały pod moim adresem do Sejmu sprawozdania ze swej działalności, plebiscytowej stanu funduszy, składu osobistego, oraz programu dalszej działalności.

Zjazd przedstawicieli Komitetów plebiscytowych, na których rezultaty pracy zostaną przedłożone i opracowany będzie plan działalności na przyszłość, odbędzie się w Warszawie dnia 29 b. m. w gmachu sejmowym. Wobec projektowanego wcześniejszego zamknięcia Uczelni wyższych, zaznaczam, że zamknięcie tych Uczelni wywołaloby trudności w organizowaniu młodzieży dla akcji plebiscytowej, nie jest tedy tego stanowiska interesów tej akcji pożądanym.

Podpisano: **WOJCIECH TRAMPCZYŃSKI**, marszałek.

Program P. S. L., Wyzwolenia i N. P. R. Robotn.

WARSZAWA. 18 6. (PAT) Na posiedzeniu przyjdów Klubów P. S. L., Wyzwolenia, N. P. R., odbytem pod przewodnictwem p. Ratoja, w obecności p. Jana Brejskiego, ustalono zasadnicze punkty programu rządowego, które rząd zobowiązał się bronić wobec sejmu:

- 1) Dotychczasowy kierunek rządu w polityce zagranicznej.
- 2) Szybkie zawarcie pokoju.
- 3) Konstytucja z sejmem jednolitym.
- 4) Wprowadzenie w życie reformy rolnej ściśle według projektu uchwalonego dnia 10 lipca 1919 roku.
- 5) Przeprowadzenie, a prowizacji na podstawie kontyngentu, zapewniającego wyżywienie wojska, miast i środków przemysłowych.
- 6) Odbudowa warsztatów pracy we wszystkich dziedzinach.
- 7) Przeprowadzenie i rozszerzenie ustawodawstwa specjalnego.
- 8) Wytężona praca nad uregulowaniem szkolnictwa z szczególnym uwzględnieniem szkół powszechnych i popieranie oświaty wogóle.
- 9) Oparcie finansów państwa na podstawie podatków dochodowych, postępowych.
- 10) Rozwiązanie Sejmu po uchwaleniu Konstytucji Stronnictwa, wchodzące do większości, zobowiązały się popierać i głosować w Sejmie za wszystkimi punktami z wyjątkiem punktu 3-go, co do którego ma być zachowana wolna ręka.

Stanowisko klubu pracy konstytucyjnej.

WARSZAWA, 19 czerwca. (PAT) Na Zebraniu klubowym odbytym dziś pod przewodnictwem p. Witosa w obecności p. Brejskiego na pytanie jakie stanowisko zajmuje klub pracy konstytucyjnej wobec rządu, który z inicjatywy p. Marszałka sejmu stworzył p. Jan Brejski oświadczył przez klub p. Federowicz, że klub pracy konstytucyjnej trwa przy swojej zasadniczej uchwale, powziętej dnia 12 b. m. a mianowicie; pragnie gabinetu z programem rychłego a pomyślnego załatwienia, zagadnień polityki zagranicznej, przez gabinet koalicyjny, oparty na wszystkich stronnictwach Sejmu.

Przewidując trudności, na jakie utworzenie gabinetu koalicyjnego może napotkać, klub oświadczył, wówczas, że gdyby się dlatego program w Sejmie utworzyła większość centrowo-lewicowa, klub gotów utworzonemu rządowi uczynić swego poparcia.

Uchwałę tę rozmaicie komentowano. Otóż przewodniczący klubu pracy konstytucyjnej

Wniosek o przyznaniu Rosji Konstancynopola.

Z Londynu nadchodzi wiadomość, że rokowania z Krassinem napotyka na duże trudności. Wedle „Timesa” oświadczył Krassin, że Rosja nie zapłaci długów zaciągniętych przez rząd carski, lub ziemiańsko-rewolucyjny.

O ile jednak uczyniłaby to, w takim razie żąda spełnienia traktatu londyńskiego, t. j. przyznania Rosji Konstancynopola i okolic zniszczonych okolic Rosji.

Tajny dokument niemiecki.

„Gazeta Poznańska” drukuje tajny dokument ministerjum spraw zagranicznych w Berlinie, które wzywa wszystkie pisma niemieckie, aby co kilka dni podawały następujące wiadomości:

- 1) O niekorzystnym położeniu ekonomicznym i politycznym Polski.
- 2) O odpowiednio korzystnej sytuacji Niemiec.

3) O postępie ofensywy rosyjskiej przeciw Polsce. Wiadomości te mają być podawane w najlepszym oświetleniu.

4) Przeżycia i spostrzeżenia z Polski, pochodzące rzekomo od podróżnych, utrzymywane w jak najczarniejszych barwach.

Zbrojne przygotowanie Czech.

„Robotnik Śląski” donosi, że za Ostrawicą urządzili czechy zbrojny obóz, w którym rozlokowano dotąd dwie dywizje.

Obecnie odbywa się transport trzeciej dy-

wizji tak, że za kilka dni gotową będzie do wkroczenia na Śląsk Cieszyński armia czeska, licząca około 48,000 żołnierzy.

Na Białej Rusi wojska nasze posunęły się naprzód.

WARSZAWA. 19 6. (PAT) Na froncie północnym na odcinku rzeki Auty nieprzyjaciel ostrzeliwał ogniem huraganowym pozycje nasze między jeziorem Dolgoje i miejscowością Górki, poczem przeszedł do ataku, który został odparty.

Na południu od błot jeziora Telni oddziały nasze w kontratakach posunęły się na wschód, zajmując sze-

reg miejscowości. Wzdłuż Berezyny spokój. Na linii rzeki Weresni od Martynowicza do ujścia jej do Uszy silna walka.

Na froncie na południe od Weresni aż do Dniepru większych starć bojowych nie było.

Kuliński, generał-podpułkownik.

Amerykański minister wojny o Polskę

WARSZAWA 19 6. (PAT) Wydział prasowy ministerjum spraw zagranicznych komunikuje: Na meeting, zwołany w sprawie pożyczki polskiej w Nowym Jorku, amerykański minister wojny Baker nadesłał depeszę następującej treści:

„Polska stanowi barierę zachodniej cywilizacji. Jest najwyższą koniecznością, ażeby polska armia była podtrzymywana i umacniana w tym duchu celom stworzenia muru przeciw najazdowi barbarzyństwa.”

Powstanie w Albanji.

POLDHU. 19 6. (PAT) Z Belgradu donoszą o okrucieństwach Albańczyków wobec włoskiej ludności. W Tyranie wymordowano 100 włoskich jeńców, a w tym samym mieście 24.

Z Medjolanu donoszą Ultimatum, wysłane przez Włochy do powstańców albańskich, brzmi: „Jeżeli albańczycy nie opuszczą natychmiast zajętych miejscowości i nie wypuszczą jeńców, Włochy rozpoczną ofen-

sywę i starć się będą wszelkimi siłami o rozszerzenie strefy okupowanej. W porcie w Walonie stoją na kotwicy liczne włoskie okręty wojenne, oczekując przybycia z Bjeki do Annunzia z jego legionami. Rząd włoski przyjął propozycję d. Annunzia przyjęcia z pomocą.”

Powrót polskich emigrantów.

GIBALTAR 18 czerwca (PAT) Transportowiec, wiozący 1,000 uchodźców polskich, powracających do ojczyzny, zawinął dzisiaj do tu-tejszego portu.

Proces o zabójstwo w Krakowie.

(Od wł. korespondenta).

KRAKÓW, 19 czerwca. Przed sądem przysięgłych w Krakowie rozpoczął się proces przeciwko Hearykowi Grodzkiemu, słuchaczowi praw i jego przyjaciółce Zofii Taszyckiej, żonie radcy ministerjalnego w Warszawie nieżyjącej z mężem, o zamordowanie jej matki Sądca.

Gwałty czeskie na Orawie.

NOWY TARG 19 czerwca (PAT) W okręgu namiestowskim na Orawie oraz na terenie plebiscytowym spiskim, terror czeski dochodzi do niebywałych rozmiarów.

12 b. m. banda czeska pod wodzą wypuszczonego z więzienia zbrodniarza i mordercy napadła w Namiestowie na hotel, w którym mieszkali polscy urzędnicy pocztowi i wdarda się do ich mieszkań.

W dniu 20 czerwca r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego syna i brata

S. † P.

ZYGMUNTA TROSZYNSKIEGO

telegrafisty 1-iej Dywizji Legionowej.

odbędzie się nabotyństwo żałobne, za spokój jego duszy w kościele N. M. Panny na Starym Mieście o godz. 9 (dziewiątej) z rana, na które zapraszają: krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych pograżeni w nieutulonym żalu

Rodzice i Siostra.

Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł w dniu 18 czerwca r. b. urzędnik Województwa Łódzkiego, naczelnik Departamentu Samorządowego

†

Stanisław Nowiński

którego zgon napęłnia nas szczerym żalem. W zmarłym tracimy sumiennego i zdolnego współpracownika, którego zalety charakter zjednały mu ogólną sympatję.

Cześć Jego prochom!

Urządnicy i urzędniczki Województwa Łódzkiego.

Grasują nad nami wszystkie siły polityczne i gospodarcze, które chcą przetrzymać w naszym kraju...

Wobec tego w celu odwrócenia tej sytuacji musimy...

Niemieckie sztuczki.

Bytom 19.6 (PAT). W celach agitacyjnych plebiscytowych, rząd niemiecki obniżył cenę zboża, przeznaczanego dla Górnego Śląska...

Dostawa drzew kopalnianego na Górnym Śląsku.

BYTOM 19 czerwca Polskie piśma donoszą: Polskie ministerstwo przemysłu i handlu zwróciło się do grupy polskich przemysłowców...

Niemieckie fałszerstwa

OLSZTYN 19 czerwca (PAT) Przy sprawozdaniu...

stwierdzenia fakt, który przechodzi wszelkie oczekiwania. Liczba głosujących, w pisanych na liście pod fałszywymi nazwiskami albo nie mających prawa do głosowania, jest olbrzymia...

KRONIKA TELEGRAFICZNA

Turecy przeciw wojskom ang.

NAUFN 18 czerwca (PAT) Turecy nacjonalści posuwają się naprzód w nadbrzeżnych okolicach morza Marmara i morza Czarnego...

PRZECIWKO BOJKOTOWI WĘGIER.

WIEN. 19.6 (PAT) W. B. K. donosi: Związek niemieckich katolickich funkcjonariuszy pocztowych w Zalsburgu powziął rezolucję protestującą przeciwko planowanemu bojkotowi Węgier...

SPATEK Z AMUNICJĄ.

LJON. 19.6 (PAT) Według „Tempsa” międzynarodowa komisja wojskowa w Budapeszcie skonstatowała przybycie do Budapesztu statku naladowanego materiałami wojennymi...

PRZESILENIE GABINETOWE W NIEMCZECH.

NAUEN. 19.6 (PAT) Starania centrowca Rehmanna...

metu pozostają dotychczas bez skutku. Próby sformowania gabinetu koalicyjnego składającego się jak poprzedni z centrowców demokratów i socjalistów...

STAN OBLIŻENIA W ODPOWIEDZI NA STRAJK POWSZECHNY.

NAUEN. 19.6 (PAT) Na skutek zapowiedzi strajku powszechnego francuskie władze okupacyjne w Ludwikshaffen zagroziły stanem oblężenia...

OFERTA NA MANDAT W ARMENII.

CHORSEA. 19.6 (PAT) Liga narodów ofiarowała najwyższej Radzie swe usługi w celu wyszukania w Europie państwa, któremu można by powierzyć mandat w Armenii...

JAPONJA A CHINY.

NAUEN. 19.6 (PAT) Prasa japońska dowiaduje się o nocie Japonii do Chin, w której Japonia wyraża gotowość zwrócenia Kiau-Czau.

ZNIŻKA CEN WE FRANCJI.

LJON. 19.6 (PAT) Donoszą o coraz większej niż ce cen towarów. W Hende (departament Loary) spadły ceny bydła rogatego o 200 do 100 franków...

Podpiszcie polską pożyczkę Odrodzenia.

KRONIK

Ostatnie telegramy

Przesilenie gabinetowe w stanie chwiejnym Witos tworzy nowy gabinet

WARSZAWA 19.6 (PAT) P. Jan Brejski zakomunikował marszałkowi Sejmu oficjalnie że PSL, Wyzwolenie, Lewica PSL, NPR i PPS, wyrażają życzenia, aby zaprezentowany został do formowania gabinetu p. Witos. Pan Brejski zapewnił przytem, że klub pracy konstytucyjnej obiecuje zyczliwą neutralność.

WARSZAWA 19.6 (PAT) Członkowie prezydium klubu pracy konstytucyjnej pp. Federowicz i Baworowski, zaproszeni przez marszałka sejmu do oświadczenia, jakie klub ich zajmuje stanowisko wobec propozycji desygnowania p. Witos na premiera, odpowiedzie

li, że nie sprzeciwiają się powierzeniu misji tej p. Witosowi.

(Od własnego korespondenta.)

WARSZAWA 19.6 W ciągu dnia zrzucił się Witoski mandatu utworzenia gabinetu. Polskie Str. Ludowe wysunęło kandydaturę Witos. Blok centrowo-robotnicowy ją zatwierdził. Brejski zawiadomił marszałka o tem, co zaszło. Po parugodzinnych dyskusjach oświadczyło się za Witosem 202 przeciw 79. Jutro uda się marszałek do Naczelnika państwa, stawiając kandydaturę Witos.

— Wiołki wlec polityczny.

a) Wobec poważnej chwili jaką przyżywa Polska, Związek Robotników Chrześcijańskich w Łodzi zwołuje wielki wiec polityczny na dzień 20 czerwca b. r. na godzinę 8 po południu w „Domu Ludowym“ przy ul. Przejazd Nr. 34. Przemawiać będą posłowie do Sejmu. Wejście dla członków stowarzyszonych bezpłatnie.

— W sprawie propagandy pożyczki Państwowej.

a) Pod przewodnictwem Wojewody A. Kamińskiego, odbyło się posiedzenie członków 4-ch sekcji Komitetu Wojewódzkiego propagandy pożyczki państwowej, celem omówienia planu dalszej działalności. Na przewodniczącego sekcji finansowo organizacyjnej wybrano dr. Józefa Konica; —sekcji informacyjno—statystycznej p. Konrada Fiedera; sekcji propagandy ks. Józefa Gogolewskiego; —propagandy amerykańskiej p. Szasmowskiego. W Urzędzie Województwa przedstawili obecnym przybliżony kontyngens pożyczki, nałożonej na wszystkie powiaty, który w ogólnej sumie obliczony został na mk. 2,520,000,000 zaś na samą Łódź i powiat łódzki na mk. 624 miliony.

Po ożywionej dyskusji, przyjęto szereg wniosków mianowicie; doktora J. Konica, aby wywrzeć pewną presję moralną na społeczeństwo, celem zapisywania się na pożyczkę, w stosunku procentowym od posiadanych nieruchomości, kapitałów, tudzież zarobku 2) obmyśleć sposób nałożenia oprocentowania na posiadaczy kapitałów ukrytych, 3) wniosek p. Rossmana, aby urządzić „Święto pożyczki“. Pierwsze dwa wnioski przekazano do dalszego opracowania sekcji finansowo—organizacyjnej; trzeci zaś —sekcji propagandy.

Postanowiono utworzyć kredyty tymczasowe dla wszystkich Starostw na cele propagandy przyczem na Łódź przyznano 30,000. mk. na biurowo—gubernialne po 20,000 mk. na powiatowe po 15,000 mk. Złatwieniem tej sprawy zajmie się Urząd Wojewódzki.

Na zapytanie pp. Rosseta i Horodyńskiego, dlaczego największy kontyngens nie stojący w żadnym stosunku do ogólnej sumy pożyczki nałożono na Województwo Łódzkie, p. Wojewoda Kamiński wyjaśnił; uwzględniano przede wszystkim stopień zamożności tutejszych przemysłowców.

W dalszym ciągu obrad uchwalono urządzić meeting dla propagandy pożyczki w szeregu instytucjach, na którym przemawiać mają delegaci z Warszawy. Zrealizowanie tego projektu przekazano sekcji propagandy.

Wojewoda wydał pozwolenie aby poszczególne delegaci, w chodzący w skład Komitetu Wojewódzkiego, mieli możność porozumiewania się z przedstawicielami władzy, celem wywierania presji moralnej na interesantów w urzędach, aby przy prośbach o wydanie paszportów zagranicznych, koncesji i t. p. ci ostatni wylegitymowali się z zapisniaa się na pożyczkę Odredzenia.

Sekret Elegancji.

Mimo coraz cięższych czasów daje się zauważyć coraz więcej pań i panów noszących ubranie z doskonałych materiałów przedwojennych jakich obecnie niema nawet w sprzedaży. Dzieje się to dlatego, iż każdy może za kilka marek z łatwością przeistoczyć starą spłowiata garderobę na zupełnie nową, przez własnoręczne ufarbowanie znanymi ze swej dobroci barwnikami „Koloryt“ które nabyć można w 20 różnych kolorach w każdej aptece, składzie aptecznym; składzie farb i mydlarni.

Za doskonały skutek gwarantujemy. Tow. „Koloryt“ Fabryka Chemiczna, Warszawa, Chłodna 36.

przedstawiciel na Łódź.
1901 H. PLASECKI, Łódź św. Anny 30.

Rokowania w sprawie cieszyńskiej przetrwania

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa 19.6. W układach polubowych co do Cieszyńskiego nastąpiła przerwa.

Czesi nie życzą sobie króla Alberta na arbitra, tylko radę najwyższą.

Patek w Warszawie.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa 19.6. Patek wrócił już do War-

szawy. Podobno jest zadowolony co do wyników swej podróży. W Londynie nie był.

— Z Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi.

a) Delegowani do ministerjum skarbu ze strony Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi pp. Dyrektor Burn, L. Gajewicz i członek Dyrekcji A. Milker, wyednali u ministra skarbu zezwolenie na emitowanie Listów Zastawnych 5% i 4 1/2% wch. dotychczasowych wzorów z warunkiem ostemplowania tychże specjalnymi stemplami co do relacji rubli na marki polskie, licząc za 100 rubli 216 marek.

Tym sposobem listy zastawne, emitowane świeżo w bieżącym półroczu, rozpoczętem z dniem 1-go maja 1920 r. (od daty urzędowego ministerjalnego zezwolenia z dnia 12 czerwca 1920 r. № 53356) muszą być opatrzone na marginesie stempla co do pomienionej relacji. Również dołączone do tychże listów, kupony będą odpowiednio stemplowane i wypłacanie w walucie markowej. Wstrzymana czasowo emisja listów zastawnych obecnie przeto przywróconą została.

Cz. delegaci uczestniczyli na zjeździe przedstawicieli instytucji kredytu długoterminowego z całej Polski, który odbył się w Towarzystwie Kredytowym Ziemiakiem, pod przewodnictwem p. Władysława Glinki.

Na zjeździe zorganizowany został Związek Polskich Instytucji Kredytu długoterminowego, na podstawie zatwierdzonego przez Rząd statutu. Towarzystwo Kredytowe m. Łodzi przystąpiło do Związku w charakterze członka z sumą emisyjną Listów na 120 milionów marek.

Do Prezydium Związku wybrani zostali: pp. Władysław Glinka, pr. (Warszawa), Prof. Michalski, (Lwów), Stanisław Libicki (Warszawa), hr. Raczynski (Poznań), Leon Gajewicz (Łódź) Konopka, (Lwów), adw. Kolszewski, Poznań).

— Rejestracja popisowych.

a) Komisarz Rządu na m. Łódź wydał wczoraj półtornie rozporządzenie wzywające do stawienia się wszystkich inezczyżna urodzonych w roku 1895 i 1902 w Komisarjacie Rządu m. Łódź, celem zarejestrowania się.

Winni miasta wzięcia się we właściwym czasie tj od dnia 23 do 28 czerwca włącznie zostaną przymusowo doprowadzeni i ulegną karom przewidzianym w Kodeksie karnym z art. 138 i 139.

NIEOSTROŻNY POSTRZAŁ.

a) Onegdaj, o g. 10 i pół rano, w kuźni Konnego Oddziału przy ul. Północnej 88, posterunkowy Stanisław Jagiełło, oglądając rewolwer, spowodował przez nieostrożność wystrzał. Kula ugodziła znajdującego się w pobliżu kowala Konstantego Kukulskiego. Ciężko

rannego przewieziono do szpitala ul. Drewnowskiej.

— Skutki ulewy.

a) Obficie spadły deszcz i woda, która takie skutki, iż zalewa literalnie ulice miasta, stając się wprost niemożliwe! Wczorajsza ulewa znów wyrządziła straty ludności, zamieszkałej w suterynach gdzie również znajdują się w wielu domach sklepy spożywcze, jak np. przy ul. Cegielińskiej, Konstanytownowskiej, Wschodniej itd.

Zalewanie ulic a co za tem idzie i suteryn domów wywołane jest nieurocznym i niedolęczym spadków ulic i brakiem kanalizacji o co municypalność nie troszczy się wcale.

ZNACZNY ZAPIS NA POŻYCZKĘ.

P. Antoni Gebalski, właściciel firmy „Dzienników“ w Łodzi podpisał pożyczkę o sumie 25,000 marek.

— Z Giełdy Łódzkiej.

d. 19 czerwca 1919 r.

Ruble carskie po 500	200.-
dumskie po 1000	67.-
Franki francuskie	52.50
szwajcarskie	31.-
Funtki Sterling	75.-
Dolary Stanów Zjedn.	195.-
5 pr. Listy Zast. m. Łódź	125.200.- 195.
6 pr. obligacje m. Łódź	79.81.-
Czeki na Berlin	434.-
Tendencja dla watur zniżkowa.	

— Zabawa w parku „Wesoła“.

W dniu dzisiejszym w „Wesoła“ odbył się zabawa połączone z atrakcją „Clou“ programu „stanowić bęte śmiertelny skok, wykonany przez słynnego skoczka Alfreda.

Poza tem odbędzie się przedstawienie teatralne, pod reżyserją p. Gałękiego zostaną odegrane utwory sceniczne treści popularnej.

OSTATNIE DWA WYSTĘPY M. MIRSKIEJ.

Dziś w niedzielę i jutro w poniedziałek odbędą się dwa ostatnie występy M. Mirskiej w głosnej komedji Zapolskiej „Kobieta bez skóry“.

Widowisko po południowe (6-godź.) 3 po cenach zniżonych) wypełni „Kontroler wagonów sypialnych“ farsa Bissona.

Ostatnie występy Dim—Boma.

Dziś o godz. 8 wiecz. w teatrze „Scala“ odbędzie się ostatni występ znak m. tego humorysty europejskiej sławy, znanego z płyt gramofonowych Bm—Bom, który niedawno powrócił z Moskwy.

Ogród Restauracja—Kawiarnia przy „HOTELU MANTEUFFLA“
CODZIENNIE WIECZOREM
 Koncert symfoniczny orkiestry pod batutą p. M. Lewaka.

2029 3

INSERAT.

Sopot.

w. w. m. Gdańska.

Otwarcie sezonu 1-go czerwca.

KURCHAUS-KASINO.

Kapleńnica kasyno, sale gry. ruleta, baccarat a la Monte Carlo. Codziennie 3 koncerty orkiestry z 40 członków. Wyścigi konne, codzienne przedstawienia teatralne.

Kąpiele morskie zimne i ciepłe i wszelkie nowoczesne

2005-3

HELENÓW.

Sobota dnia 19 czerwca 1920 r.

Niedziela dnia 20 czerwca 1920 roku.

**KONCERT
 ORKIESTRY DĘTEJ**

Strazy Ogniowej Szeiblera pod dyрекcją
 Kapelmistrza p. Tonfelda.

Początek o godz. 5 po południu.

Wejście dla dorosłych Mk. 8, żołnierzy, uczniów
 i dzieci Mk. 5.

2000-2

Uwaga: Wrazie niepogody koncert się nieodbędzie.

KOCIOŁ

wodnorurkowy System Babcock & Wilcox,

fabrykat Pierwszej Berneńskiej

FABRYKI MASZYN,

40 kw. amt. powierzchni ogrzewal-
 nej, ciśnienie rob. 10 ATM.,

jest zaraz do sprzedania

Suski i Lenkiewicz, S-ka Kom.

Warszawa, Kapucyńska 17, telefon 111 86.

2001-2.

**Wyprzedaż posezonowa
 Ceny niższe.**

Garnitury	dawniej 1450	teraz 1250. —
"	1450	1450. —
"	2800	2250. —
"	3035	2850. —
Spodaje	625	525. —
"	857	760. —
Paleta damskie	1155	950 i 850
Spódniczki	150-300	125-180-200

Sprzedaj wyłącznie konsumentom
 zapas ograniczony

Szmechel i Rozner,
 Łódź, Piotrkowska 100.

1971-5

2 Rowery

na nowych gumach z powo-
 du wyjazdu do sprzedania.

Wiadomość u dozorky domu
 Zachodnia Nr. 16.

2015-2.

Ciechocinek

Dr. L. Oberfeld

Choroby serca i wewnętrzne

2016-1

Stróż

potrzebny zaraz

Senkiewicza Nr. 58.

1993-3

Ważne

dla Pań

spótek rolniczych
 i kooperatyw

Taniaj niż wszędzie

tow. biały
 Madepolam
 Surówki
 Płócienna
 Barchany
 Purpur
 Cajgi różne
 Chustki

Korty
 Bostony
 Sukno
 Szewioty
 Wełna różn.
 Etamina
 Batysty
 Kretony

M. RRYL Piotrkowska 56
 w podwórzu

Potrzebna młoda panna

ekspedjentka do sklepu z
 towarami łokciowymi od zar-
 raz—praktyka kilkoletnia i
 znajomość języka niemieckie-
 go wymagane. Oferty pod
 „S. W.“

1936-3

DROŹDZE

Codziennie świeże i w każdej
 ilości nabyć można w fir-
 mie „Komandyter“

Andrzeja 34. 1939 6

Z dniem dzisiejszym po gru-
 ntownym odświeżeniu został
 otwarty

Hotel Francuski

Andrzeja 6. Poleca się Sz
 Publiczności. 1917-3

NA WYPŁATE

owary ubranie spodniowe
 białe szewioty bostony
 polecają:

Ch. Markowicz i S-ka
 Piotrkowska 37.

1813-9

„Margot“

ulica Piotrkowska № 64.

Z powodu zaawansowania sezonu
 Ceny znacznie niższe!

Bluzki sportowe od mk. 175.

Suknie etam, batyst i jedwabne

Koszule, staniczki

Szlafrok, halki

Pończochy.

Wielki wybór!!!

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność
 m. Łodzi i okolicy żeśmy nabyli od pani LUIZY BERMAN
 sklep artykułów elektrycznych i gazowych i t.p. pod firmą

Piotrkowska „AUER“ 146

który będziemy nadal prowadzili pod taką samą firmą. Po-
 lecając się łask. względem Sz. Publiczności. 1907-3

„Kino-Resursa“

Kilińskiego 117.

PROGRAM do dnia 21 czerwca 1920 r.

Herbaciarnia pod Lotosem

Wybitny dramat w 5 aktach ze słynną artystką
 EJLEN RYCHTER w roli głównej.
 Nad program: „Pogrzeb Lisa Kuli“
 Zdjęcie z natury.

AUTOMOBILE

OSOBOWE I CIĘŻAROWE

ADLER, BENZ, MERCEDES, FABRIQUE NATIONAL
 BELGIQUE, OPEL, i inne

nowe z gwarancją fabryczną lub używane do-
 skonale zremontowane do najsłabiej użytko-
 wania, z pozwoleniem wywozu do Kongosówki i Galicji
RÓWNIEŻ

nowe opony i węże, 1a zagraniczny towar
 wszelkich rozmiarów.

Przybory samochodowe i części rezerwowe
 Stale na składzie.

**IMPORT SAMOCHODÓW,
 ZYGMUNT ROŚIŃSKI, POZNAŃ**

Firma sądownie zarejestrowana. Kierownik
 Handlowo-Techniczny Dyrektor Konstanty KOEHLER inżynier
 Biuro: Kontakta 8. Adr. telegr.: ISZRI POZNAŃ. Telefon:
 5022

1821-16

Odeon

Dziś po raz pierwszy w Łodzi

Ulubienica publiczności słynna

Fern Andra

w dramacie sensacyjno-kryminalnym w 6 aktach p. l.

„TAJEMNA MOGILA”

Początek przedstawień o godzinie 3-ej

**TEATR
SCALA**

Cegielniana 18.

Bim-Bom

autentyczny

DZIS dn. 20 czerwca p. l.

Ostatni występ

ze swoim własnym aktualnym programem
1) Satyra z labedziem 2) Demonstrowanie instrumentów
włosnego wynalazka 3) Paskarz z manekinem 4) Tematy
satyryczne 5) Dowcipy na czasie i t. d.

Artyści teatrów warszawskich: pp. WITOLD KUNCEWICZ, JANINA SZYMULSKA, A. GONSKI
W. LOSKOT, W. KUCHARSKI.

odegrają sztukę w jednym akcie:

„KOMEDJANGI”

2021-1

W części koncertowej biorą udział artyści warszawskiego baletu p.p. J. K. Złotuscy.
Szczegóły w programach.

Początek o godz. 8.15 wiecz. Bilety od 10-2 i od 3 pop. w kasie teatru Scala.

Najlepsza lokata kapitału jest w Polskim przemyśle i handlu
gdyż przyczynia się do zwalczania paskarstwa, każdy, kto wzmocnić pragnie
polski handel i przemysł niech zapisze się jako kamindadytor do Polskiej
Hurtowni Towarów Kolonialnych, oraz win, wódek i chemikalji pod firmą
Franc. Glugla i S-ka Tow. firm. — komandytowa.

Łódź, ul. Południowa 28

Założyciele firmowi i Franc. Glugla, T. Wagner, A. Pszepke, A. Bentler i A.
P. Czkwianow, wnieśli na kapitał zakładowy sumę 1.250.000
i odpowiadają za udziały całym swym majątkiem. Komandytorzy wnieśli do
tychczasowo 500.000 mk. — razem mk. 1.750.000.

Komandytorzy odpowiadają tylko do wysokości swych udziałów.
Zapisy przyjmują i informacjami udzielają kierownicy: F. Glugla i A. Tszepka
w godzinach od 9-1 i od 3-7

2071-3

Zdolny ogrodnik

botanik samotny, pragnie oblać posadę
ogrodnika administratora luk gos-
podarza. Oferty pod Zarząd ogrodnik
w adm. „Rozwoju”, 1837-1

Pięć i pięćdziesiąt

uważa realnie

1891

szkolenia i wybitna osoba, do tej
maks. wykład do nauki, wykład.

ZELÓWKI!

Zaopatrujcie się, póki jeszcze tanio
Bernard BERGMAN
skład sior Piotrkowska 44.

Rada opiekuńcza

8-kl. Wyższe Szkoły Realnej z Wydziałem Handlowym
Zgromadzenia Kupców m. Łodzi poszukuje kilku lokali
po 3 ewentualnie 4, pokoje z kuchniami od 1 lipca lub
później oferty przyjmuje Szkoła Dzielna 58. 2038

UBRANIA

dziecinne, chłopięce i meżkie od 200 do 1250 i wy-
żel poleca:

Jarmark Łódzki
Piotrkowska 44 i piętro.

Biurka i Stoły

2 biurowe, solidnej roboty najtaniej

poleca **JARMARK ŁÓDZKI**

Piotrkowska 44 i piętro.

2033.2

Do sprzedania

Łóżka z materacami, krzesła, komoda, stół dąbowy
rozsuwany na 24 osoby i obrazy treści religijnej
Wiadomość Konstantynowska 25, w zakładzie malar-
skim, od godz. 8-ej rano do 5-ej po poł. Zasiad
można codziennie, przez świąt. 2032-3.

SZKOŁA KRAJOWA

Dyplomo zrealizowanej Pary-
skiej Akademii Krasn-
oapowiadającej Kopy
1892, Piotrkowska 16.
Nauka kłóty, szycia, praso-
wania i modelowania za opla-
tą od mk. 50 mies. Uczennice
otrzymują świadectwa. Zapisy
od 10-1. Sprzedaż frazonoń pa-
pierniczych 1895

Dziennik

na przedmiot nowy z sa-
miami, tablica matematyczna
i woltomierz tanio do sprze-
dania. Wiadomość „Roz-
woju” w p. K. SOBÓZYKA

Do sprzedania

pas sukienkowy z cała szco-
roki długości 23 metr.
Wiadomość w redakcji „Roz-
woju” u p. SOBÓZYKA.

Broda ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Taniej niż wszędzie. **tu** w prywatnym mieszkaniu. Resztki i od sztuki różnorodnych towarów lokciowych, Kilińskiego (Widzewska) 40, m. 10, front, II piętro, z prawa-Kooperatywom i spółkom rolniczym rabat. **n w s c p** 5881-13

A.A.A! Kupuję zakłady foka-
we, karakulowce i róż-
ne męskie futra. Placę naj-
lepiej. S. Grosman, Piotrkowska
24. 15

A.A.A. Meble Łódzka meta-
we, kuchenne urządzenia białe,
krzesła wiedeńskie, taborety do
pianin, najtaniej sprzedaje ma-
gazyz mebli Piotrkowska 116,
I piętro, front. **n w s c p** 5953-1

A.A.A. Kupuję meble pianina
dywany, garderobę,
futra, bieliznę, różne sprzęty
domowe. Placę najlepiej. Wól-
czańska 43, m. 6, róg Benedyk-
ta. **n w c**

A Sprzedaję szafy, łóżka, oto-
miany, stołowy, sypialnie o-
raz krzesła ogrodowe, bilard.
Piotrkowska 108, Przędzkieci.
6266-2

A Łóżka żelazne, drugie de-
kowe z materacami, szafy,
bielizniarki, otomane, kredens,
stół, krzesła, garnitur mebli
sprzedam. Piotrkowska 261, m.
4, front. **n w c** 6258-2

A Meble stołowego, tremo,
garnitur salony, sypialny,
otomane, szafy, komody, kuch-
nię sprzedam. Piotrkowska 225,
m. 5. 7019-9

Resororka i molant jesionowy do
sprzedania; ul. Wagnera 6,
przy Rzgowskiej. 6968-2

Kuler podróżny, elegancki do
sprzedania. Wólczajska 98
m. 8. 7046-2

Sprzedam sklep spożywczy,
tunze i hamak bawełniany
do sprzedania. Zakątna 66.
7052-2

Kupię dla watterklozetów kil-
ka używanych misek, rur
wodnych, dereczek; zapłacę
dobrze. Poludniowa 20, m. 15,
zastać rano i wieczór.
7035-1

Sprzedam naczynie kowalskie
i stelarskie. Łódź, ul. Ale-
ja 1-go Maja Nr 54, M. Kozak.
7054-2

Oficyna murewana o 3 miesz-
kaniach z pół placem sprze-
dam, Towarowa 14, przy Rzeź-
ni. 7055-2

Maszynę Singera sprzedam.
Lipowa 14, m. 14. 7039-1

Motor elektryczny 2-u konny
sprzedam. Nawrot 25, m. 11
7057-1

Rower sprzedam. Piotrkowska
183, herbaciarnia. 7052-1

Wózek dziecienny, sportowy
na gumkach do sprzedania;
ul. Diaga 65, m. 16. 7058-1

Do sprzedania restauracja z
kompletnym urządzeniem.
Dowiedzieć się można: Piotr-
kowska 165, w podwórzu, lewa
oficyna; rano od 9-11 i od 2-
4 po-
pol. **n w s c** 7053-3

Pralnia chemiczna i far-
biarnia do sprze-
dania z powodu wyjazdu. Mil-
sza 25. 7049-1

Dom drewniak o 8 mieszkaniach
komórki do sprzedania. Ba-
luty ul. Borysa Nr 18, wia-
domość: Miłsza 42, sklep.
7056-2

Lokal odpowiedni na biuro z
dwóch pokoi i kuchni ze
światłem gazowym w śródmie-
ściu do wynajęcia. Oferty przy-
jmie „Rozwój” sub „Biuro.”
n w s c 3

Do sprzedania mleczarnia dob-
rze prosperująca z mieszka-
niem. Piotrkowska 137.
7071-4

Bryczki do sprzedania w naj-
nowszych fasonach i amery-
kan z budką. Aleksandrowska
25, u kowala. 7069 2

Urządzenie sklepowe do sprze-
dania. Miłsza 41, Buchholt.
7002-1

Sprzedam sklep spożywczy za-
raz z powodu wyjazdu. Ki-
lińskiego 119. 7004-2

Place dwa sprzedam w Wi-
dzewie 40x75. Wiadomość:
Kilińskiego 139, w restauracji.
7005-2

Gospodarka. 3; morgi ziemi
wraz z budynkami i zasic-
wem; w tym 1 morga ogrodu
owocowego, 5 morgi lasu i łą-
ka; 14 wiorst od Zgierza, zaraz
do sprzedania. Wiadomość:
Drawnowska 33, Dybowski.
7013-1

Meble nowe i używane sprze-
dam najtaniej. Orla 23, sto-
larnia. 7064-3

Pantofelki damskie brązowe
nowe Nr 6 do sprzedania. Al.
Kościński 21 m. 15, od 11-1
7065-2

Powozy, landa, bryczki, kareta
homonta angielskie z białym
bronzem, rolwagi resorowe i
wozy do sprzedania. Kilińskie-
go 28. **s n c** 6179-5

Do sprzedania sak karakulowy
(palto damskie) w dobrym
stanie, na średni wzrost. Posre-
dnicy wykluczeni. Obejrzyć moż-
na codzień. Ruda-Pabjanicka,
ostatni przystanek tramwajowy,
dom p. Skonieckiego. 7065-2

Sprzedam różne rzeczy restau-
racyjne i kuchenne oraz 2
swinie. Wiadomość: Papuziński,
hotel Klukas, Cegielniana 62.
7068-1

Garnitur mebli stołowych do
sprzedania. Rokicińska 137.
6999-2

Rower prawie nowy do sprze-
dania. Piotrkowska 141, m.
12. 7015-1

Szafa machoniewa do sprze-
dania. Długa 108, róg Miłszej,
w sklepie. 7016-1

Wozik na resorach o 2-eh ko-
łach, kociół do asfaltu i 33
formy żelazne do sprzedania.
Wiadomość u stróża, ul. św.
Anny Nr 19. 7024-1

Rower z wolnym kołem tanio
sprzedam. „Progres”, Piotr-
kowska 175. 7025-2

Drzewo opałowe 1-a, 100 sąż-
ni drzewa sosnowego, 350 -
brzoźowego, 150 - olszowe-
go, styczniowego rabania do
sprzedania zaraz z dostawą po
100 wagonów miesięcznie. Ref-
lektanci obowiązani są dostar-
czyć frachty P. U. W. Zgło-
szenia: Piotrków, skrzynka poc-
ztowa Nr 62. 7022-2

Domy 2 do sprzedania muro-
wane; jeden składający się z
40 mieszkań, drugi z piekarnią
o 3-ch piecach. Dowiedzieć się
można: Fabryczna Nr 3, oficyna,
II piętro, Barański. 7026-1

Meble do sprzedania: szafa,
łóżka, kredens, stół, komo-
da, tremo. Dowiedzieć się moż-
na; Fabryczna Nr. 3, oficyna, II
piętro, Barański. 7027-1

Sklep kolonialno - spożywczy
sprzedam zaraz. Grabowa
32. 7028-2

Do sprzedania gospodarka
włoszczyńska, 14 morgowa z
zabudowaniem, ogrodem owo-
cowym i zasiewem w Romane-
wie, 12 wiorst od Łodzi. Bli-
sza wiadomość: przedostatni
przystanek tramwajowy w Ra-
dzie, u krawca Fuksa. 6967-1

Kupię dom mniejszy, wartości-
ny do 50,000 mk. Łaskawe ofer-
ty kierować do redakcji Roz-
woju sub „A. B. 50.” 6968-1

Sprzedaje się siódło i większa
ilość puszek od konserw.
Przejazd 32, m. 1. 6957-1

Różne meble używane do
sprzedania. Piotrkowska 111,
w podwórzu, 3 wejście. 6962-4

Sklep spożywczy do sprze-
dania. Gubernatorska 7.
6981-1

Domek z ogrodem owocowym
do sprzedania. Wiadomość:
Andrzeja 17, m. 25. 6987-1

Sklep spożywczy do sprze-
dania bez towaru lub urządze-
nie. Miłsza 23, z powodu nag-
łego powołania do wojska. Ce-
na przystępna, byle zaraz. 6990-1

Dom do sprzedania murowany,
Franciszkańska 71. Wiado-
mość: Franciszkańska 61, sklep
Defeciński. 6284-3

Duży wybór majątków ziem-
skich, wili, domów, intere-
sów handlowych i t. p. ma
do sprzedania Dom Handlo-
wo-Komisowy Taszycki, Piotr-
kowska 90. 5869-12

Kupno i sprzedaż domów w
śródmieściu i okolicy. Aleja
1-go maja 16 (Pasaż Szulca)
Wozniak. 5914-2

Maszynę Singera krawiecką
sprzedam. Łagiewnicka 35,
m. 7. 6297-1

Sklep spożywczy z mieszka-
niem i z gazowym oświetle-
niem do sprzedania. Wiado-
mość: Targowa 16, w herbaciar-
ni. 605-25

Różne:

A.A! Nauczycielki różnej na-
rodowości na wakacje
poleca Biuro Pedagogiczno-re-
komendacyjne, Ludwińskiej,
Piotrkowska 109. 5951-3

A.A! Resztki najtaniej sprze-
dam H. Srebrnik w
Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 54,
2 piętro, front. Metr towar:
na ubrania uczn. od mk: 140
„ męskie i sport. „ „ 256.
„ dziecięce „ „ 85.
„ palta i płaszcze „ „ 113.
„ suknie i kołt. „ „ 140.
„ bluski i spodn. „ „ 85.
Płóciennka na bieliznę
i na pościel 76.
chastki 55
Piotrkowska 34, f. 2 p.
H. Srebrnik.
n 7054-2

Potrzebna zaraz inteligentna
paniaka - bona, do dziewczy-
nek 2 - 4 lat. Ruda - Pabja-
nicka, letnisko p. Skonieckiego,
lekarz wojskowy. 7063-3

Zginął pies, szczeniaki biały,
Złepki w czterech kolorach,
wabi się Bobik; uprasza się o
odprowadzenie za nagrodą 100
mk. Zastrzeżenie przed kup-
nem oznaczonego psa; ul. Prze-
jazd 22, zakład pprzebowy.
7068-3

Do wynajęcia sala na I piętrze
o 7 oknach 16x3 metr., sala
na warsztat, na parterze o 4
oknach 8x3 metr. oraz inne u-
bikacje, może być z wagą dla
wozów. Cmentarna 10.
p. n c 6997-2

Młoda osoba, znająca się na
gospodarstwie, poszukuje
pracy u pojedynczej osoby. O-
ferty sub „A. P.”. przyjmie Roz-
wój. 7006-1

Wyznam szybko polskiego
Wzrytmetyki do buchalterji
Benedykta 14, m. 28.
c s n 6061-1

Potrzebny czeładnik szewski
na targowe kopy, placę dob-
rze. Ul. Spacerowa 17, Bałuty.
7044-3

Potrzebny zdolny slusarz na
robotę wodociagową i zam-
lową. Piotrkowska 58.
7836-2

Zginął pies siwy, pudel, z ob-
rozą, do polowy ostrzyżony.
Łaskawego znalazcę proszę o
odprowadzenie, Zakątna 12,
sklep Walenczewskiego. 7040-1

Służąca, umiejąca gotować,
potrzebna zaraz do bezdziet-
nego małżeństwa. Andrzeja 54 |
6, Zoltaszek. 7038-2

50,000 marek potrzebuje na
dom po Towarzystwie. Po-
re niczy wykluczeni. Oferty w
Rozwoju pod „H. K.”
n w s 7045-3

Zdolne panny, podręczne rów-
nież okrycia potrzebne za-
raz. Zachodnia 31, front. 7030-1

Plac 40x90 na Łorencówce, 5
minut od przystanku tram-
wajowego do sprzedania.
Zgierz, ul. Średnia 22, m. 4.
7042-1

Potrzebny energiczny korepe-
tytor dla przysposobienia
uczni III kl. i VI uczennicy z
poprawek gimn filologicznego.
Oferty z ceną pod „W. A. 19”
7037-5

Potrzebny majster do wyrobu
i lemoniady. Krucza 6, do go-
spodarza. 7050-1

Potrzebna dziewczyna do po-
sługi na przychodnię. Śred-
nia 20 m. 21, Wozniak. 7055-1

Zamienie mieszkanie 5 pok. z
wszelkimi wygodami, front,
wysoki parter, (w pobliżu dwor-
ca Łódzko - Fabr. i ul. Dziel-
nej), na 6 - 8 pok. i większe;
front, I piętro, parter, w cen-
trum miasta. Oferty pod „Tol-
dy”. **n w** 7031-2

Potrzebna hafciarka zaraz.
Wodny Rynek Nr 10, m. 7.
6996-2

Młoda paniąka przyjezdna
pragnie przyjąć posadę ek-
spedjentki w sklepie. Zgłosze-
nia w Rozwoju sub „Przyjezd-
na”. 7007-2

Służąca potrzebna zaraz. Głó-
wna 17, m. 2. 7025-2

Osoba z wykształceniem 4-ro-
klasowym, świadectwami i
dobrymi referencjami poszukuje
praktyki biurowej. Warunki
bardzo skromne. Oferty pod
lit. „S. W.”
c s n 6317-2

Przyjmuje wszelkiego rodzaju
plisze fotograficzne do re-
tusowania po cenach niskich.
Adres: Kilińskiego 137, Helena
Witkowska. **c s n** 6257-2

Potrzebna dziewczyna do sprzą-
tania i na posyłki. Pracownia
sukien, Marii Kwiatkowskiej,
Piotrkowska 107. **c s** 6331-1

Pokój umeblowany do wynaję-
cia dla kawalera przy chrze-
ścijańskiej rodzinie. Nawrot 25
prawa oficyna, I-sze piętro, m
12. **c s** 6952-1

Potrzebna służąca z gotowa-
niem do wszystkiego na miej-
scu i dziewczyna z wyjazdem
na letnisko. Zachodnia 30 m. 3.
s c s 6282-1

Zginął pies policyjny, wilczek,
z wabi się Bambos; odprowa-
dzić za nagrodą. Piotrkowska
97, II piętro, zakład fotograficz-
ny. 6961-2

Harcerz z 5-cio klasowym
wykształceniem poszukuje
jakiegokolwiek pracy biurowej.
Łaskawe oferty przyjmie Roz-
wój pod „Harcerz”. 6977-3

Poszukuję 5 i więcej pokojów
w centrum, nie umeblowa-
nych, dam odstepnego. Zgło-
szenia z warunkami. Warszawa,
Sekulowicz, Zórawia 42.
p n w 2005-1

Rutynowana nauczycielka z
konwersacją francuską i mu-
zyką szuka letniska we dwor-
ce, wraz z córką 3-ch klasist-
ką, za lekcje. Adres: Pabjanice,
ul. Kościuski 53, m. 5. 6934-1

Przybłąkał się pies rasy wil-
czej z obrozą rzemienną O-
debrać można; Zawadzka 11,
Bałuty, Biegański. 6224-1

Dolina Szwajcarii

ul. SIEKIEWICZA 40
DZIS I DNI NASTĘPNYCH
Tragedja

Arcyksięcia Rudolfa

(Mayerling) dramat w 5 akt.

Zagubione dokumenty

Boniarska Stefania zagubiła pa-
szport niemiecki wyd. w Ło-
dzi. Nawrot 42. 7019-2

Dynter Edmunda zagubiła pasz-
port niemiecki wyd. w Łodzi.
Gubernatorska 31. 7010-2

Kuczyński Józef zagubił pasz-
port rosyjski wydany w Ło-
dzi. Miedziana 12. 7021-2

Franc. Jgnacy zagubił dowód
tymczasowy wydany w gmi-
nie Wygietzów powiat, Łaskie-
go. 7031-2

Sauter Gustaw zagubił dowód
tymczasowy wyd. w Łodzi
Wólczajska 167. 6976-1

Paranek Józefa zagubiła pazz-
port niemiecki wyd. w Wiskit-
mie. 6955-1

Garn Wilhelm i Maib Zoima za-
gubili paszporty wydane w
Łodzi. Średnia 47. 6964-1

Rüger Klara zagubiła paszport
wydany w Łodzi. Kilińskiego
147. 6958-1

Mikołajewska Eleonora za-
gubiła paszport niemiecki wyd.
w Łodzi. Benedykta 56. 6998-2

Mężonkowie Frydrieh i Emi-
lija Frömke zagubili tymcza-
sowe dowody osobiste, wydane
w Łódzkiem starostwie, Główna
11. 7041-3

Kempa Paweł zagubił karte
węglową. Nowogrocka 19,
Widzew. 7043-1

Tuszyńska Wanda zagubiła le-
gitymację węglową. Aleja 1
20 Maja 77. 7059-1

Pokoje umeblowane wynajmu-
ję Nowy - Rynek 2, parter
7051-2

Pana, który podniósł butsztyny
na ul. Przejazd w sobotę,
proszę o zwrot do redakcji.
7060-2

Pracownia sukien przyjmuje
przerabianie sukien na mod-
ne fasony i wszelką reperację
bielizny. Ul. Kilińskiego Nr 148,
m. 15. 7003-2

Wesłowskiemu Stanisławowi skra-
dziono notes z 800 mk. pa-
szport niemiecki, wydany w m.
Szadku, dowód osobisty koe-
jowy i kwit na żegiel. Szlachet-
ny złodziej raczy zwrócić do-
wozy, pieniądze zatrzyma. Pro-
myka Nr 40. 7040-1